Dodatek do „Głosu Wąbrzeskiego"

Wąbrzeźno, dnia 7-go lutego 1935 r.

ROLNIK

NR 4 | DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM. ORGAN T.R.P. | Rok III

KOMUNIKATY T.R.P.

KOMUNIKAT Nr. 26.

Przypominamy pp. Prezesom Kółek, że stosownie do regulaminu Kółka Rolniczego corocznie w styczniu winno się odbyć Walne Zebranie Kółka z porządkiem mniej więcej następującym:

1) Zagajenie
2) Sprawozdanie Zarządu z całorocznej pracy Kółka w r. 1934
3) Sprawozdanie rachunkowe
4) Udzielenie Zarządowi pokwitowania
5) Wybór Zarządu Kółka
6) Wybór delegatów Kółka do Rady Powiatowej T. R. P.
7) Uchwalenie planu pracy na rok 1935
8) Ew. uchwalenie dodatkowych składek na cele specjalne Kółka np. na zakup tryjera lub wialni Kółkowej etc.
9) Bieżące sprawy gospodarcze
10) Inne sprawy i wolne głosy
11) Zakończenie.

W tych Kółkach, w których w styczniu Walnego Zebrania nie było należy takie zebranie z wyżej podanym porządkiem obrad zwołać w lutym.

Przypominamy, że w skład Rady Powiatowej wchodzi z urzędu Prezes Kółka lub jego zastępca oraz delegaci Kółek. O ile Kółko liczy do 50 członków wysyła jednego delegata, do 100 członków 2 delegatów, do 150 trzech delegatów i do 200 członków czterech delegatów.

O ileby na Walnem Zebraniu Kółka wybrano nowy Zarząd, nie dotychczasowy, sprawę uchwalenia planu pracy na rok 1935 można odłożyć do następnego zebrania Kółka, aby nowowybrany Zarząd miał czas przemyśleć ten plan pracy. W każdym bądź razie plan pracy jest rzeczą bardzo ważną i musi być gruntownie i poważnie przemyślany.

W protokule miesięcznego zebrania Kółka należy zaznaczyć, iż było to Walne Zebranie oraz podać bardziej dokładnie treść uchwał w szczególności nazwiska członków Zarządu, delegatów do Rady T. R. P. sprawozdanie z roku 1934 oraz plan pracy na rok 1935. Protokuły te należy bezzwłocznie odesłać do instruktora powiatowego.

Rewizji stanu finansowego Kółka przez porównanie wydatków i dochodów z kwitami rozchodowemi i legitymarjuszem, z którego będzie wynikać ilość sprzedanych legitymacyj winien dokonać cały Zarząd Kółka w pełnym składzie. Z rewizji należy spisać protokuł o stanie finansowym, który winni podpisać wszyscy członkowie Zarządu Kółka.

KOMUNIKAT Nr. 27.

Wobec tego, że zbliża się koniec roku budżetowego Towarzystw Rolniczych Powiatowych (31 marca 1935 r.) pp: Skarbnicy Kółek są proszeni, aby w lutym udali się wraz z książką rachunkową Kółka i legitymarjuszami do właściwego instruktora Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, celem sprawdzenia przez niego stanu finansowego Kółka odbioru składek oraz legitymarjuszy z niewykupionemi legitymacjami. Członków, którzy nie wykupili legitymacyj należy skreślić ze spisu członków Kółka.

Za legitymacje wydane, chociażby niezapłacone, są całkowicie odpowiedzialni p. p. Skarbnicy Kółek, którzy winni przekazać do Kasy T. R. P. 90% całego wpływu rocznych składek oraz po 10 groszy za każdą legitymację.

Wydanie legitymacyj członkom Kółek bez równoczesnej wpłaty składki jest niedopuszczalne. Instruktor T. R. P. winien oznaczyć na każdej książce rachunkowej notatkę, iż książkę zbadał i legitymarjusz odebrał i stwierdził, iż stan rachunkowy Kółka znajduje się w całkowitym porządku.

KOMUNIKAT Nr. 28.

Ostatnio kilkakrotnie zdarzyło się, iż członkowie Kółek wypożyczają legitymację niečłonkom, którzy zgłaszają się do instruktora T. R. P. z prośbą o poradę lub napisanie wniosku etc.

Wobec tego Pomorskie Towarzystwo Rolnicze stwierdza, iż postępowanie takie jest oszustwem i okradaniem własnej organizacji, tak przez tego, który swą legitymację daje drugiemu, jak i przez tego, który wypożycza cudzą legitymację. PP. instruktorzy T. R. P. dostali polecenie dokładnego sprawdzania nazwisk na legitymacjach oraz porównania ich z ew. dokumentami, które dany rolnik potem okazuje. Ci rolnicy, którzyby zostali przychwyceni na tem, że korzystają z praw członkowskich za wypożyczone legitymacje oraz ci, którzy legitymacje wypożyczą, zostaną wykreśleni z Kółka, nazwiska ich umieszczone na czarnej liście w biuletynie P. T. R. i „Kłosach".

KOMUNIKAT Nr. 29.

Wobec tego, że spisy członków Kołek Rolniczych sporządzone ostatnio w jesieni 1934 r. są już ostateczne i w przyszłości Kółka nie będą potrzebowały corocznie dokonywać nowych spisów, rolnicy niezrzeszeni dotychczas, którzy chcieliby przystąpić do Kółka względnie założyć nowe Kółko, winni wypełnić i podpisać na specjalnym formularzu rozesłanym już przez Centralę do wszystkich sekretarjatów powiatowych odpowiednie zgłoszenie przystąpienia na członka. Zgłoszenia te wypełnione przez nowych kandydatów na członków Kółek winny być wręczone Prezesowi Kółka, który zkolei winien je przesłać do sekretarjatu PTR. i tam odebrać legitymacje dla nowych członków. —

Bez wypełnienia i podpisania odpowiedniego formularza zgłoszeniowego żaden nowy członek nie może być przyjęty. PP. Instruktorzy T. R. P. winni pp. Prezesom zainteresowanych Kółek wręczyć odpowiednią ilość formularzy zgłoszeniowych.

KOMUNIKAT Nr. 30.

W niektórych Kółkach słyszy się ciągle jeszcze, że Kółko liczy członków n. p. 90 z tego płacących składki tylko 30. Wobec tego Pomorskie Towarzystwo Rolnicze prosi kategorycznie pp. Prezesów Kółek o wykreślenie z listy członków tych, którzy składek swych nie płacą. Rolnicy tacy członkami nie są, **nie mają prawa ani uczęszczać na zebrania Kółek, ani korzystać z jakichkolwiek bądź praw członkowskich**, gdyż członkami nie są. Pomorskie Towarzystwo Rolnicze prosi o odczytanie niniejszego komunikatu głośno na najbliższem zebraniu Kółka.
38)

KOMUNIKAT Nr. 31.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zwraca się do pp. Członków Kółek Rolniczych z prośbą o ściślejszą współpracę z Centralą w zakresie obrony interesów rolnictwa. Centrali P. T. R. należy komunikować wszelkie ważniejsze wydarzenia na terenie Kółka, czy to będą nadużycia pp. egzekutorów, nieprzestrzegających przepisanych norm, czy też kwestje zakupu czy zbytu, podatkowe, ubezpieczeniowe i t. d. Dotychczas tylko niektóre Kółka jak Malenin, Chojnice, Nowemiasto etc., ściślej współpracuje z Centralą w wyżej wymienionym zakresie, pożądanem jest jednak, żeby i inne Kółka Rolnicze podając jej do wiadomości różne sprawy powinny jej ułatwić pracę.

Naturalnie w sprawach organizacyjnych, porad etc., etc. należy się zwracać wprost do instruktorów T. R. P.

KOMUNIKAT Nr. 32.

Jeszcze ciągle tu i tam słyszy się niekiedy, że na posiedzeniu Kółka Rolniczego omawiano sprawy czysto polityczne, a nie wyłącznie gospodarcze. Wobec tego Dyrekcja P. T. R. zwraca uwagę pp. Prezesom, iż takie postępowanie jest niedopuszczalne i sprzeczne ze statutem, według którego wszelka działalność polityczna winna być z Kółek wykluczona. O ile Towarzystwo Rolnicze Powiatowe stwierdza działalność polityczną Kółka, winno prezesów takich Kółek pociągnąć do odpowiedzialności statutowej. O ileby na zebraniu Kółka niektórzy lub nawet wszyscy członkowie życzyli sobie omówienia spraw politycznych, wówczas po skończonych obradach gospodarczych winien Prezes Kółka zamknąć zebranie Kółka, a ci członkowie, którzyby chcieli dyskutować o sprawach politycznych mogą zostać po zebraniu Kółka i rozmawiać o czem sobie życzą.

KOMUNIKAT Nr. 33.

Pomimo kilkakrotnych upomnień i ponagleń dotychczas cały szereg Kółek nie dostarczył spisów swych członków, co uniemożliwia tak instruktorom powiatowym, jak i centrali przeprowadzenie dokładnej ewidencji i przygotowanie legitymacyj członkowskich na rok 1935-36, które będą wysyłane do pp. prezesów Kółek już wypełnione na nazwiska poszczególnych członków Kółek, tak, żeby pp. Sekretarze nie potrzebowali wypełniać legitymacyj, lecz tylko podpisać i przyłożyć pieczątkę Kółka.

Pozatem bardzo często różne władze czy urzędy bądź skarbowe bądź z administracji państwowej czy samorządowej zwracają się do Towarzystw Rolniczych Powiatowych czy też do Centrali P. T. R. o zaopinjowanie rolników, którzy złożyli podania czy wnioski. O ile więc T. R. P. czy P. T. R. nie posiada odpowiedniego spisu członków Kółka, lub też dany rolnik w spisie nie figuruje, odpowiada z reguły, że rolnik taki społecznie nie pracuje i organizacja nie może popierać jego wniosku. — W ten sposób przez zaniedbanie nadesłania spisu członków, Kółka Rolnicze wyrządzić mogą dużą krzywdę swym członkom. Często zgłaszają się rolnicy o porady do Centrali P. T. R. i znów o ile dany rolnik nie ma przy sobie legitymacji, a Centrala nie posiada spisu członków Kółka danego, odmawia załatwienia sprawy ze szkodą dla rolnika.

Z tych względów Pomorskie Towarzystwo Rolnicze prosi pp. Prezesów tych Kółek, które dotychczas nie nadesłały do sekretarjatów powiatowych spisów członków, aby jaknajszybciej spisy te dostarczyli. P. T. R. zaznacza, iż są to spisy ostateczne, w przyszłości P. T. R. nie będzie wymagało od Kółek sporządzania no- [illegible]

wych spisów, gdyż już obecnie każdy nowo-przystępujący członek winien podpisać zgłoszenie na członka, które pp. Prezesi winni przy najbliższej okazji odesłać do Instruktorjatu T. R. P. swego powiatu.

KOMUNIKAT Nr. 34.

W dniu 15 stycznia 1935 r. odbyło się w Naczelnej Organizacji Zjednoczonego Rolnictwa w Poznaniu posiedzenie w sprawie reformy podatku gruntowego, w którem wziął udział dyrektor P. T. R. p. Dr. Zakrzewski. Przedstawiciele organizacyj rolniczych uzgodnili swe stanowisko co do zmian, które zdaniem rolnictwa winny być dokonane w projektowanej ustawie o podatku gruntowym.

KOMUNIKAT Nr. 35.

W dniu 17 stycznia 1935 roku odbyło się w Warszawie w Związku Izb i Organizacyj Rolniczych R. P., posiedzenie Komisji Obrotu Wytworami Produkcji Zwierzęcej, na którem ustalono stanowisko rolnictwa w sprawie obrotu wewnętrznego zwierzętami rzeźnemi, nadmiernie wygórowanych opłat targowych oraz opłat w rzeźniach miejskich, które to opłaty w niektórych miastach polskich dochodzą do trzech czwartych wartości bitej sztuki rzeźnej. W posiedzeniu tem z ramienia P. T. R. wziął udział dyrektor P. T. R. p. Dr. Zakrzewski.

KOMUNIKAT Nr. 36.

W dniu 25 stycznia 1935 r. Prezes P. T. R. p. Leon Czarliński odbył konferencję z dyrektorem departamentu ekonomicznego Ministerstwa Rolnictwa w bekoniarstwie przez ograniczenie nieproporcjonalnych zysków bekoniarzy, wobec niesłychanie niskich cen płaconych rolnikom oraz zwiększenia, w każdym bądź razie niezmniejszania kontyngentów bekonów dla Pomorza, 2) zwiększenia przez Monopol Tytoniowy areału uprawy tytoniu na Pomorzu, ze szczególnem uwzględnieniem malej własności, która w dużej mierze w poszczególnych okręgach wyspecjalizowała się w uprawie tytoniu, 3) odbudowy na Pomorzu plantacyj buraków cukrowych u małorolnych przez odpowiednie ustalenie kontyngentu.

KOMUNIKAT Nr. 37.

W biuletynie grudniowym 1934 r. w dziale Sekcji Osadniczej Pomorskie Towarzystwo Rolnicze omówiło dokładnie jakie wyniki dały zabiegi organizacyj rolniczych w sprawie osadnictwa rentowego i z parcelacji prywatnej w nowem ustawodawstwie oddłużeniowem. Co się tyczy osadników z parcelacji rządowej, to ustawa oddłużeniowa z 24 października 1933 roku upoważniła Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ustalenia zasad na jakich nastąpi ich oddłużenie.

Otóż w Nr. 9 Monitora Polskiego z dnia 14 stycznia 1935 r. ukazało się zarządzenie p. Ministra Poniatowskiego ustalające że: we wszystkich wypadkach, w których przed dniem 28 października 1934 r. osadnikom z parcelacji rządowej wydane zostały orzeczenia przewłaszczeniowe lub też zawarto z nimi umowy sprzedaży, utworzonych przy parcelacji nieruchomości państwowych działek i gospodarstw rolnych, ogrodniczo warzywniczych i rzemieślniczych wiejskich, powinna być ustalona obecna wartość ziemi i innych składników gospodarczych, jak budynki, zasiewy, drzewostan etc. Ustalenie obecnej wartości powinno być w zasadzie dokonane bez zjazdu na grunt lecz na podstawie posiadanych materjałów przez Urzędy Wojewódzkie.

Urząd Wojewódzki przedewszystkiem ustali wartość ziemi stosownie do tego do jakiej klasy dany grunt należy i w jakiej okolicy jest położony. Grunty orne dzieli się na 8 klas, łąki na 5 klas, a pastwiska zalicza się bądź do łąk, bądź do odpowiedniej klasy gruntów ornych. Ceny ziemi w poszczególnych okręgach ustala się następująco:

Dla gruntów ornych:

okręgi	Cena oszacunkowa 1 ha w klasach							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIIa
1	1440	1140	960	720	410	170	85	25
2	1260	1020	840	600	360	145	70	20
3	1020	840	720	520	290	120	60	15
4	780	660	540	400	240	90	45	10
5	580	480	390	290	145	60	30	6

Dla łąk:

Okręgi	Cena szacunkowa 1 ha w klasach				
	I	II	III	IV	V
pierwszy	1800	1320	840	410	95
drugi	1560	1140	720	360	85
trzeci	1260	980	600	290	65
czwarty	960	720	480	240	50
piąty	720	520	340	145	40

Zaznaczyć należy, iż na Pomorzu:

do okręgu II-go należą powiaty: chełmiński, dawny gniewski, grudziądzki, dawny morski (bez dawnego wejherowskiego), tczewski, toruński i wąbrzeski.

do okręgu III-go należą: Brodnica, Działdowo, Lubawa, Sępolno, Starogard, Świecie i Tuchola.

do okręgu IV-go — Chojnice, Kartuzy, Kościerzyna i dawny wejherowski.

Każdy osadnik w otrzymanem przewłaszczeniu lub kontrakcie, ma wymieniony okręg klasę gruntów. Do cen określonych w powyższej tabeli stosuje się zwyżki procentowe od 5 — 15% o ile osada jest położona w pobliżu stacji kolejowej, w pobliżu większego miasta lub uzdrowiska, w zależności od odległości osady od miasta lub stacji kolejowej.

Dla ustalenia wartości budynków, szacunek ich zmniejsza się:

a) dla budynków oszacowanych w latach 1924-25 o 40%.

b) dla budynków oszacowanych w latach 1926-30 o 50%.

c) dla budynków oszacowanych w roku 1931 o 35%.

d) dla budynków oszacowanych w roku 1932 o 20%.

Jeżeli przy ustaleniu ceny osady ziemia i budynki szacowane były łącznie, to obecnie wartość ziemi należy ustalić na podstawie podanej tabeli, a jako wartość budynków należy przyjąć 40% obecnej wartości ziemi.

Dla ustalenia wartości wód, lasów, zasiewów i innych składników gospodarczych ich szacunek zmniejsza się:

a) gdy oszacowanie nastąpiło w latach 1924-30 o 50%.

b) gdy oszacowanie nastąpiło w latach 1931 i 32 o 30%.

Resztówki. Dla ustalenia obecnej wartości działek i gospodarstw sprzedanych z przetargu (resztówki były nabywane z przetargu) stosuje się normy i zasady takie same, jak i dla osadników rządowych. Jednakże sumę, wyrażającą obecną ich wartość zwiększa się procentowo w zależności od zwiększenia ceny szacunkowej uzyskanej w wyniku przetargu. Np. cena szacunkowa w przetargu była 40.000 zł., nabywca ofiarował 50.000 zł., a więc o 25% więcej. — Wobec tego szacunek takiego gospodarstwa ustalony na zasadach ogólnych powyżej przytoczonych zwiększa się o 25%.

Umorzenie części reszty ceny kupna.

Należność z tytułu reszty ceny kupna ustalona na dzień 31 grudnia 1934 r. umarza się w stosunku procentowym. Stosunek ten określa się następująco: Od dawnego szacunku osady odejmuje się szacunek obecny, różnicę mnoży się przez 100, a otrzymaną cyfrę dzieli się przez sumę dawnego szacunku. N. p. osadnik kupił osadę za 10.000 zł. z czego zapłacił już 6.000 zł, a reszta ceny kupna na 31. XII. 34 r. wynosi 4.000 zł. Według powyżej podanych norm obecna wartość osady wynosi 5.000 zł. Wobec tego rachunek jest następujący 10.000 zł — 5.000 zł = 5.000 zł.

— 5.000 pomnożone przez 100 = 500.000;

500.000 podzielone przez 10.000 równa się 50. Otóż więc umarza się danemu osadnikowi o 50% resztę ceny kupna t. j. zamiast 4.000 zł pozostaje mu do zapłacenia już tylko 2.000 zł. W przypadkach, gdy pomimo tego umorzenia pozostała należność przekraczałaby jeszcze wartość obecną, zabudowanego gospodarstwa według stanu na dzień 1 stycznia 1935 r., to należność ulega dalszemu umorzeniu do obecnej wartości gospodarstwa. Naturalnie zarządzenie przewiduje jeszcze kilka innych szczegółów, co do których należy już osobiście zasięgnąć informacyj u instruktora T. R. P.

Jak więc widzimy, wysiłki Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w kierunku ulżenia doli osadnika pomorskiego nie poszły na marne, a ostatnie zarządzenie Pana Ministra Poniatowskiego przyniesie niechybnie dużą ulgę osadnictwu z parcelacji rządowej, tak, jak ostatnie ustawy przyniosły pewną ulgę osadnictwu rentowemu i z parcelacji prywatnej.

KOMUNIKAT Nr. 38.

Po sześciomiesięcznych pertraktacjach nowa umowa zbiorowa, dotycząca warunków leczenia pracowników rolnych, została podpisana z jednej strony przez Naczelną Organizację Zjednoczonego Rolnictwa w imieniu Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, z drugiej strony przez Związek Lekarzy P. P. Okręgu Pomorskiego w dniu 22 grudnia 1934 roku.

Obowiązuje ona z dniem 22 grudnia 1934 r., zaś wszystkie protokóły i umowy dotychczasowe tracą tem samem moc obowiązującą.

Nowa umowa wprowadza zasadniczą zmianę w systemie udzielania pomocy przez lekarzy, a mianowicie pomoc ze strony tych lekarzy ograniczona będzie wyłącznie do pracowników i członków ich rodzin, zatrudnionych u pracodawców, będących członkami zrzeszeń rolniczych, w których imieniu podpisała Naczelna Organizacja umowę. Rolnicy niezorganizowani, nie będący członkami Towarzystw Rolniczych Powiatowych, będą musieli za leczenie swych pracowników płacić stawki o wiele wyższe, ustalone przez Izbę Lekarską Poznańsko-Pomorską i ogłoszone w Nr. 6 Dziennika Urzędowego Izb Lekarskich z dnia 1. VI. 1934 r.

Każdy pracodawca rolny, chcąc przystąpić do umowy zbiorowej, musi przedłożyć lekarzowi zaświadczenie Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, że jest członkiem Towarzystwa i uregulował swą składkę. Bez podpisania i wymiany indywidualnych deklaracyj, odpowiednio poświadczonych przez T. R. P., żaden rolnik nie będzie mógł korzystać ze stawek ulgowych, ustalonych w umowie. Deklaracje, bez stwierdzenia członkostwa przez TRP. będą nieważne. Pracodawcy rolni, względnie Kółka Rolnicze, będą mogły otrzymywać blankiety deklaracyj u instruktorów Towarzystw Rolniczych Powiatowych, którzy równocześnie będą mogli udzielać na deklaracjach zaświadczenia o członkostwie. Członkowie, którzy składek nie zapłacili, będą zmuszeni do opłacania lekarza według taryfy normalnej, gdyż nie dostaną poświadczeń członkostwa.

Podając powyższe do wiadomości, wyjaśniamy, że do umowy zbiorowej może przystąpić każdy członek TRP., o ile podpisze i wymieni z lekarzem przepisowe deklaracje.

Pracodawcy rolni, którzy zatrudniają pięciu lub więcej pracowników, muszą bądź przystąpić do umowy zbiorowej, o ile są członkami TRP., bądź zawrzeć z lekarzem umowę, według taryfy Izby Lekarskiej. Rolnicy, zatrudniający mniej aniżeli pięciu pracowników, nie są zmuszeni do zawarcia umów indywidualnych, jednakże powinni to zrobić we własnym interesie, gdyż w razie choroby zatrudnionego przez się pracownika, byliby zmuszeni do płacenia stawek normalnych.

Jako załącznik do niniejszego biuletynu otrzymują pp. prezesi Kółek Rolniczych jeden egzemplarz nowej umowy zbiorowej z lekarzami.

ZARZĄD T. R. P.
wice-prezes KLIMEK
sekretarz EWERTOWSKI